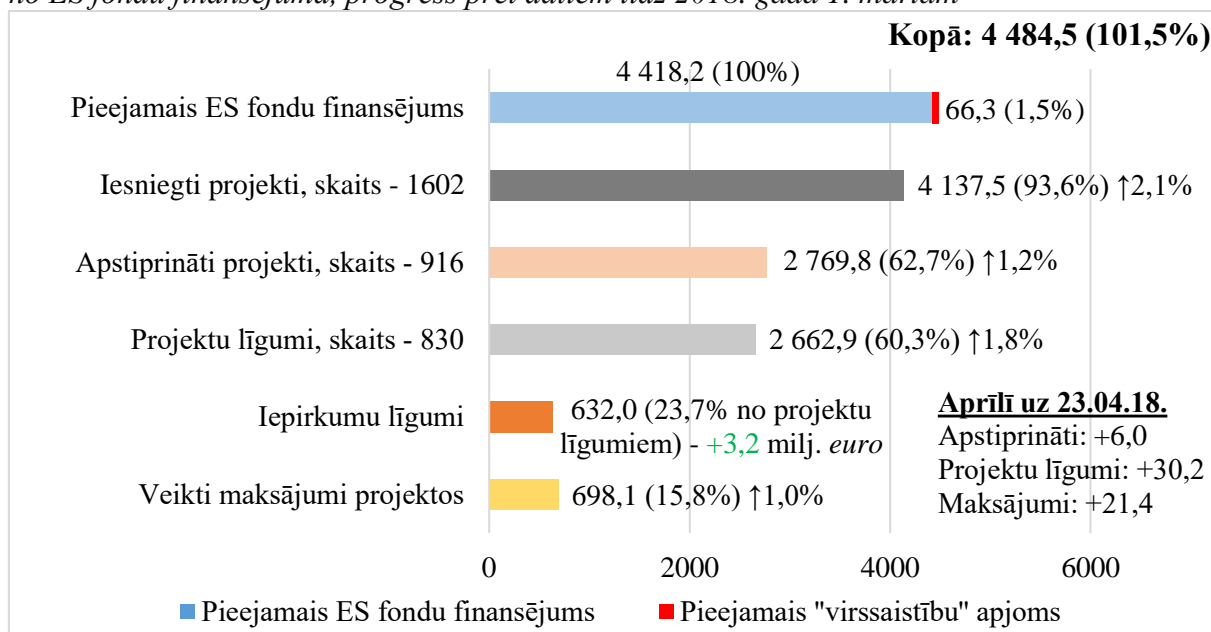

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS PAR EIROPAS SAVIENĪBAS STRUKTŪRFONDU UN KOHĒZIJAS FONDA INVESTĪCIJU IEVIEŠANAS STATUSU

1. Atbilstoši Ministru kabineta (turpmāk – MK) 2015. gada 10. marta sēdes protokola Nr. 14 27.§ 11. punktam Finanšu ministrija (turpmāk – FM) sniedz ikmēneša operatīvo informāciju par aktualitātēm ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas periodā¹ Ziņojumā sniegts aktuālākais **statuss 2018. gada aprīlī**.

2. **Ievērojams progress jaunu investīciju projektu uzsākšanā.** Līdz 2018. gada 23. aprīlim noslēgti projektu līgumi par 2,7 mljrd. *euro* (61 %) no kopējās ES fondu “aploksnes” 4,4 mljrd. *euro*. Martā un aprīlī visapjomīgākie jauni līgumi ir izglītības, vides un teritoriālās attīstības, transporta un videi draudzīgas ekonomikas jomās. 2018. gada aprīlī Centrālā finanšu un līgumu aģentūrā (turpmāk – CFLA) ir atvērtas 22 projektu atlases, paredzot 1,1 mljrd. *euro* ES fondu atbalstu investīcijām infrastruktūras attīstībā (9 atlases), izglītības un zinātnes jomā (7 atlases) un vides un energoefektivitātes pasākumiem (6 atlases). Notiek aktīva projektu ieviešana. Skatīt zemāk grafikā. Plašāka informācija tīmekļa vietnēs².

Grafiks Nr.1 “ES fondu investīciju ieviešanas statuss līdz 2018. gada 1. aprīlim, milj. euro, % no ES fondu finansējuma, progress pret datiem līdz 2018. gada 1. martam”

3. No atlikušo investīciju nosacījumu grafika³ Izglītības un zinātnes ministrija plāno izstrādāt digitālo un metodisko līdzekļu⁴ ieviešanas MK noteikumus

¹ FM uzdots reizi mēnesī (līdz nākamā mēneša beigām) iesniegt MK bez saskaņošanas ar citām iestādēm operatīvo informāciju par ES fondu ieviešanas plānu izpildi, tai skaitā atbildīgo iestāžu dalījumā par noteiktiem finanšu mērķiem un citiem priekšnosacījumiem un uzdevumiem. Ziņojumā sniegta informācija par datu un informācijas apkopojumiem uz dažādiem atskaites datumiem ar mērķi sniegt aktuālo informāciju.

² Finanšu rādītāju plāni un to izpilde pieejama: <http://www.esfondi.lv/2018.gads> un aktuālā CFLA atlašu informācija pieejama: <http://www.cfla.gov.lv/es-fondi-2014-2020/projektu-iesniegumu-atlase>

³ Aktuālā informācija par MK noteikumu plāna izpildes statusu pieejama: <http://www.esfondi.lv/2018.gads>

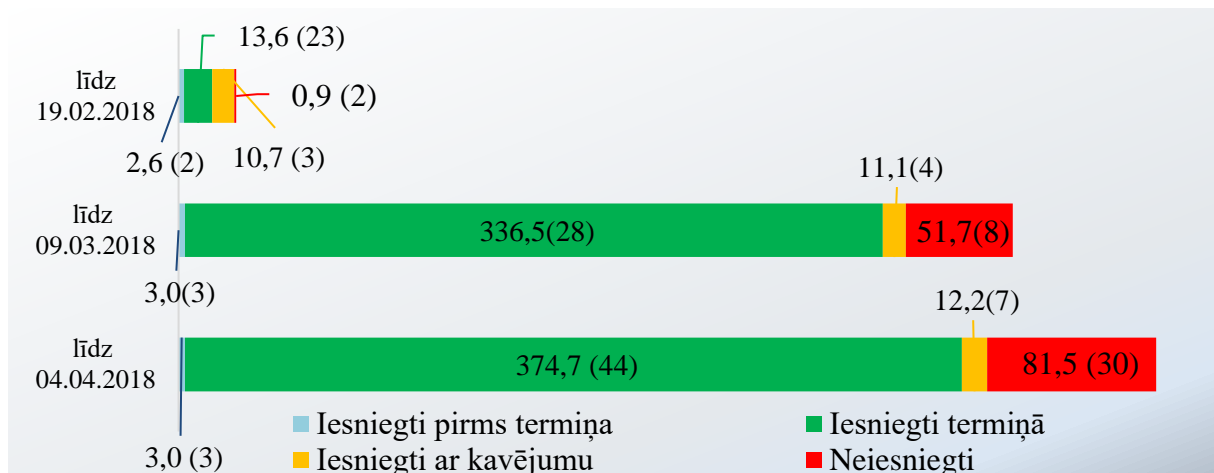
⁴ 8.3.1.2. pasākums “Digitālo mācību un metodisko līdzekļu izstrāde” (ES fondi 3,6 milj. *euro*).

apstiprināšanai 2018. gada maijā (kavējums indikatīvi 2 mēneši). Tāpat Ekonomikas ministrija turpina lēmumu pieņemšanas procesu par turpmāko rīcību investīcijām ESKO tirgus attīstības veicināšanai⁵.

Projektu iesniegšana 2018. gadā ierobežotās projektu iesniegumu atlasēs (turpmāk – IPIA)⁶

4. 2018. gadā līdz 4. aprīlim ir iesniegti projekti par ES finansējumu 374,7 milj. euro⁷ (finansu apmērā 80 % ir iesniegti plānotā termiņā, bet 17 % nav iesniegti).

Grafiks Nr.2 “2014. – 2020. gada plānošanas periods: Projektu iesniegumu 2018. gada plāna izpilde IPIA projektiem līdz 4. aprīlim kumulatīvi, ES fondi milj. euro (skaits).”

5. Kā redzams grafikā Nr.2, uz 2018. gada aprīļa sākumu plānotajā termiņā neiesniegto projektu skaits (30) un finansējuma apjoms (81,5 milj. euro) palielinās, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi. Finansiāli ievērojamākā ietekme (52,5 % no neiesniegtiem) joprojām ir Rīgas pilsētas pašvaldības kavētam projektam “Austrumu maģistrāles pieslēguma ostai izveide, 1. kārtā – Pārveda pār dzelzceļa līniju Rīga-Skulde ar pievadceļiem izbūve”. Papildus palielinās kavēti projektu iesniegumi arī citās jomās, t.sk. par investīcijām Rīgas un Jūrmalas pilsētu pašvaldību vispārējās izglītības infrastruktūrā (13 % no neiesniegtiem), IKT jomā (9 % no neiesniegtiem) un valsts ēku energoefektivitātes uzlabošanai (10,2 % no neiesniegtiem).

⁵ 4.2.1.1. pasākums “Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu dzīvojamās ēkās (ESKO)” (ES fondu 8,5 milj. euro).

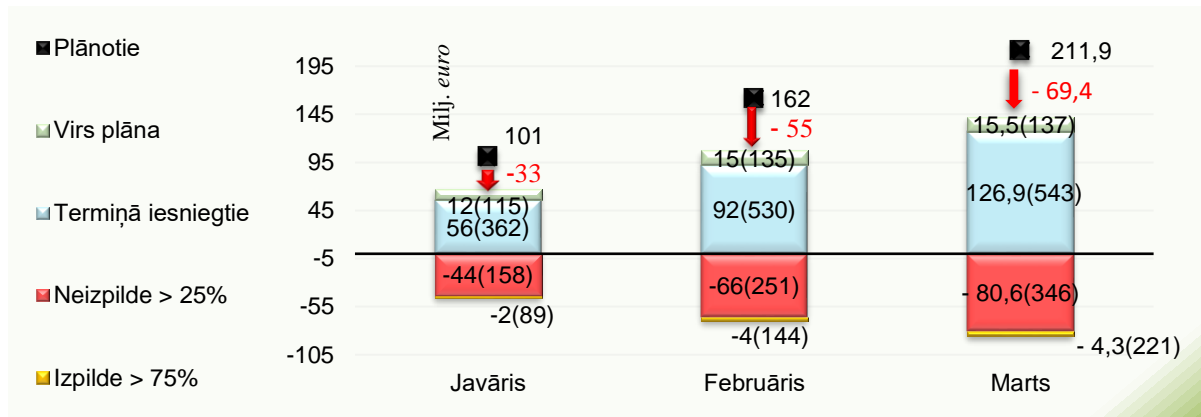
⁶ IPIA noteikti potenciālie projektu īstenotāji un finanšu sadalījums, kas kopā veido indikatīvi 90 % no kopējā ES finansējuma Latvijai (4,4 mljrd. euro).

⁷ Detalizēta informācija par plānotajiem projektu iesniegumiem skatāma ES fondu tīmekļa vietnē apakšsadaļā “Projektu iesniegšanas plānu izpilde ierobežotas projektu iesniegšanas atlasu projektiem un maksājumu pieprasījumu iesniegšanas plānu izpilde”: <http://www.esfondi.lv/2018.gads>

Maksājumu pieprasījumi 2018. gadā⁸

6. Kumulatīvi līdz 2018. gada 1. aprīlim projektu īstenotāju maksājumu pieprasījumu plāns (211,9 milj. *euro* 704 projektos) izpildīts par 67 % (142,4 milj. *euro*).

Grafiks Nr.3 “2014. – 2020. gada plānošanas periods: 2018. gada maksājumu pieprasījumu plāna izpilde projektiem kumulatīvi līdz 2018. gada 1. aprīlim ES fondi milj. *euro*.”

7. No grafika Nr.3 redzams, ka 346 projektos kopā ir 80,6 milj. *euro* būtiska novirze virs 25 % neiesniegtos maksājumu pieprasījumos. Tas ir 95 % no kopā kavētajiem, galvenokārt, vides un teritoriālās attīstības, pētniecības, inovācijas un izglītības jomās. 15,9 milj. *euro* plāna neizpildi rada projekti, kuri nav savlaicīgi iesniegti CFLA vai nav vēl noslēgti līgumi. Kavējumu tendence palielinās. Līdz 2018. gada 1. aprīlim projektu īstenotāji gada plānu samazinājuši par 3 % (40,7 milj. *euro*).

8. Saskaņā ar Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) un darbības programmā “Izaugsme un nodarbinātība” noteiktajiem nosacījumiem, lai konkrētās jomās (prioritārajos virzienos) varētu izmantot papildus iespējamo 6 % snieguma rezerves finansējumu, Latvijai līdz 2018. gada beigām ir jādeklarē noteikts projektu attiecināmo izdevumu apjoms. 2019. gadā EK veiks vidusposma novērtējumu un atkarībā no iepriekš minēto mērķu sasniegšanas iespējamās izmaiņas rezerves finansējuma sadalījumā. Ņemot vērā operatīvo informāciju līdz 2018. gada 1. aprīlim un tendences, FM vērtējumā rezerves finansējuma zaudēšanas risks joprojām aktuāls izglītības (rezerve Eiropas Reģionālās attīstības fondam (turpmāk – ERAF) 17 milj. *euro*, Eiropas Sociālam fondam (turpmāk – ESF) 14 milj. *euro*), vides aizsardzības (rezerve Kohēzijas fondam 12 milj. *euro*), sociālās iekļaušanas⁹ (rezerve ERAF 12 milj. *euro*, ESF 14 milj. *euro*) jomās. Risks palielinās energoefektivitātes jomā (rezerve ERAF

⁸ Projektu īstenotāju maksājumu pieprasījumu 2018. gada plānu izpildes analīzei tiek izmantoti 2017. gada decembrī projektu īstenotāju sniegtā informācija par maksājumu pieprasījumu iesniegšanas plāniem. Katru mēnesi kumulatīvais gada plāns var mainīties tiklīdz tiek noslēgts projekts līgums un tiek precizēts plāns atbilstoši pirmajam maksājumu pieprasījumu grafikam. Ikmēneša plānu izpildes tendences dod iespēju īstenotājiem un uzraugošajām iestādēm veikt korektīvas darbības un stiprināt risku pārvaldības pasākumus. Atbilstoši finanšu disciplīnas ietvarā paredzētajam plānu neizpilde lielāka par 25 % tiek uzskatīta par būtisku novirzi.

⁹ Sociālās iekļaušanas jomā veselības nozares projektos palielinās negatīva ietekme no iepirkumu kavējumiem.

17 milj. *euro*), ko galvenokārt ietekmē valsts ēku un daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes projektu uzsākšanas kavējumi izmaksu pieauguma dēļ, sarežģījumi projektu sagatavošanā, neatbilstības energoefektivitātes kvalitātes kritērijiem u.c. CFLA ir izsludinājusi valsts ēku energoefektivitātes¹⁰ otrās projektu iesniegumu atlases kārtu. Ekonomikas ministrija sadarbībā ar iesaistītām ministrijām turpina darbu pie pirmās kārtas ieviešanas nosacījumu izmaiņu izstrādes un saskaņošanas ar mērķi uzlabot iespējamo investīciju progresu un energoefektivitātes mērķu publiskajā sektorā sasniegšanu. Ņemot vērā investīciju gaitas izmaiņu objektīvu pamatojumu, 2018. gada 27. martā Latvija ir iesniegusi EK priekšlikumus darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” grozījumiem Nr.3, samazinot 2018. gadā sasniedzamos starpposma mērķus. CFLA turpina īpaši fokusētu uzraudzību un sadarbību ar tiem īstenotājiem, kuru projektu ieviešanas sekmes visvairāk var ietekmēt starpposma mērķu sasniegšanu.

Citi aktuālie jautājumi

9. 2007. – 2013. gada plānošanas perioda lielā projekta “Infrastruktūras attīstība Krievu salā ostas aktivitāšu pārceļšanai no pilsētas centra”¹¹ sekmīgai pabeigšanai nepieciešamo Krievu salas un Eksportostas lokālpilnojamu izstrāde norit atbilstoši projekta īstenošanas rīcības plānam. Beigusies abu lokālpilnojamu publiskā apspriešana. Rīgas Brīvostas pārvaldes finansētie infrastruktūras darbi noris atbilstoši rīcības plānam, uzsākta būvniecība. Paralēli stividori veic infrastruktūras un tehnoloģisko iekārtu nodrošināšanu. Rīgas Brīvostas pārvalde ikmēneša progresa un risku pārvaldības plāna izpildes pārskatā Satiksmes ministrijai un FM apliecina spēju nodrošināt projekta mērķu sasniegšanu līdz 2019. gadam.

10. Lielais projekts Paula Stradiņa slimnīcas būve ”A1” uzskatāms par pabeigtu, jo slimnīca jau pilda savas veselības aprūpes funkcijas un procesā ir projektā paredzētais pēdējais medicīniska aprīkojuma iepirkums. Savukārt, attiecībā uz 2014. – 2020. gada plānošanas perioda Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas jaunās “A2” ēkas attīstības projektu CFLA 2018. gada 19. martā ir pieņēmusi starplēmumu par apstiprināšanu un 2018. gada 29. martā tā ir iesniegta EK tehniskās palīdzības atbalstītajiem neatkarīgajiem ekspertiem lielā projekta iesnieguma kvalitātes izvērtēšanai. Vienlaikus jau notiek būvprojekta izstrāde, ir izsludināti iepirkumi par būvprojekta ekspertīzes un būvdarbu veikšanu.

11. Valsts akciju sabiedrība “Latvijas dzelzceļš” turpina lielā projekta “Latvijas dzelzceļa tīkla elektrifikācija”¹² dokumentācijas saskaņošanu ar JASPERS¹³

¹⁰ 4.2.1.2. pasākums “Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts ēkās”

¹¹ Atbilstoši MK 2017. gada 14. marta sēdes protokola Nr. 12. 43§ noteiktajiem uzdevumiem ES fondu ietvaros.

¹² Informācija par projektu ziņojumā iekļauta atbilstoši MK 2017. gada 17. janvāra sēdes protokola Nr. 3 39.§ “Informatīvais ziņojums “Par lielā projekta “Latvijas dzelzceļa tīkla elektrifikācija” sagatavošanas progresu, izmaksu un ieguvumu analīzes rezultātiem un projekta īstenošanas risinājumiem”” 10. punktā noteiktajam.

¹³ EK un Eiropas Investīciju Bankas finansēti eksperti (*Joint Assistance to Support Projects in European Regions*)”

ekspertiem pirms tālākas projekta iesnieguma virzības apstiprināšanai, kā arī paralēli gatavo iepirkumu dokumentāciju.

12. Lielā projekta “Rīgas tramvaja infrastruktūras attīstība” īstenošanā iepirkumu procesos ir bijuši kavējumi, tomēr Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Rīgas Satiksme” 2018. gada 30. martā izsludināja atklāto konkursu par zemās grīdas tramvaju piegādi. Turpinās sarunu procedūra par būvprojekta izstrādi jaunas tramvaju infrastruktūras posma izbūvei un esošās tramvaju līnijas pārbūvei.

Turpmākā prioritārā rīcība:

CFLA turpina neatlaidīgu fokusu uz projektu ieviešanas veicināšanu, tajā skaitā projektu ieviešanas prognožu kvalitātes uzlabošanu un ikmēneša plānu izpildes disciplīnas stiprināšanu, kā arī operatīvi sniedz nepieciešamo konsultatīvu atbalstu projektu īstenotājiem. Tāpat 2018. gadā CFLA nodrošina intensīvu projektu atlašu posmu, maksimāli operatīvu projektu izvērtēšanu un līgumu slēgšanu investīciju uzsākšanai. Sagaidāms, ka būvniecības sezonā CFLA veiks nepieciešamos uzraudzības un kontroles pasākumus, lai pēc iespējas raiti varētu veikt atbalsta maksājumus par projektos veiktajiem izdevumiem.

Ikmēneša ziņojumos FM turpinās informēt Saeimu, valdību un sabiedrību par Kohēzijas politikas investīciju ieviešanas progresu, rezultātiem un pieņemto nozīmīgāko lēmumu izpildi, kā arī vērsīs uzmanību uz ievērojamiem riskiem, vienlaikus sniedzot priekšlikumus rīcībai.

Finanšu ministre

D. Reizniece-Ozola

Valaine 67083925
Ilze.Valaine@fm.gov.lv